

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

στη γνωμοδότηση της Επιτροπής της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Ετήσιες πωλήσεις SSCP στην ΕΕ, ανά εφαρμογή σε μετρικούς τόνους:	1994	1998
PVC πλαστικοποιητές		13
Λιπαντικά μεταλλουργίας	9 380	2 018
Επιβραδυντικά φλόγας σε κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και ελαστικό	1 310	617
Στεγανοποιητικά σε κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα	183	21
Χρώματα, επιχρίσματα και στεγανοποιητικά	1 845	713
Λιπαντικά δερμάτων	390	45
Πωλήσεις προμηθευτών για τις παραπάνω εφαρμογές και για δευτερεύουσες χρήσεις	100	648
Σύνολο	13 208	4 075

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την έγκριση πολυετούς κοινοτικού προγράμματος για την ενίσχυση της ανάπτυξης και της χρήσης του ευρωπαϊκού ψηφιακού περιεχομένου στα παγκόσμια δίκτυα και για την προώθηση της γλωσσικής πολυμορφίας στην κοινωνία των πληροφοριών»

(2001/C 116/06)

Στις 7 Σεπτεμβρίου 2000 και σύμφωνα με το άρθρο 262 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Το τμήμα «Μεταφορές, ενέργεια, υποδομές και κοινωνία των πληροφοριών», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του, στις 9 Νοεμβρίου 2000 με βάση εισηγητική έκθεση του κ. Morgan.

Κατά τη 377η σύνοδο ολομέλειας της 29ης και 30ής Νοεμβρίου 2000 (συνεδρίαση της 29ης Νοεμβρίου), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 100 ψήφους υπέρ και 2 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Η ΟΚΕ επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με την έγκριση πολυετούς κοινοτικού προγράμματος για την ενίσχυση της ανάπτυξης και της χρήσης του ευρωπαϊκού ψηφιακού περιεχομένου στα παγκόσμια δίκτυα και για την προώθηση της γλωσσικής πολυμορφίας στην κοινωνία των πληροφοριών.

1.2. Το πρόγραμμα αυτό αποτελεί συστατικό μέρος του σχεδίου δράσης eEurope 2002: «Κοινωνία πληροφοριών για όλους». Η πρωτοβουλία eEurope προτάθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβόνας και αποτελεί και η ίδια αντικείμενο ιδιαίτερης γνωμοδότησης της ΟΚΕ⁽¹⁾. Στην πρωτοβουλία eEurope υπάρχουν τρεις τομείς προτεραιότητας:

- α) φθηνότερο, ταχύτερο, ασφαλές Διαδίκτυο,
- β) επενδύσεις σε ανθρώπους και σε δεξιότητες,
- γ) ενθάρρυνση της χρήσης του Διαδικτύου.

Όσον αφορά αυτήν την τελευταία προτεραιότητα, τα συστατικά της προγράμματα περιλαμβάνουν:

- κυβέρνηση σε απευθείας σύνδεση: ηλεκτρονική πρόσβαση στις δημόσιες υπηρεσίες,
- ευρωπαϊκό ψηφιακό περιεχόμενο στα παγκόσμια δίκτυα.

Έτσι, η παρούσα γνωμοδότηση εξετάζει δύο από τα συστατικά προγράμματα δράσης του στόχου eEurope. Ωστόσο, η ΟΚΕ πιστεύει ότι οι δράσεις αυτές είναι πολύ σημαντικές και αυθιπόστατα.

(¹) eEurope 2002 — Κοινωνία πληροφοριών για όλους — Πρόταση σχεδίου δράσης (COM(2000) 330 τελικό): γνωμοδότηση υπό επεξεργασία.

1.3. Οι στρατηγικοί στόχοι του προγράμματος είναι οι εξής:

- α) δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την εμπορία, τη διανομή και τη χρήση του ευρωπαϊκού ψηφιακού περιεχομένου στα παγκόσμια δίκτυα με στόχο την τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας και την ενίσχυση των προοπτικών απασχόλησης,
- β) ενίσχυση της χρήσης των δυνατοτήτων του ευρωπαϊκού ψηφιακού περιεχομένου, ιδίως δε των πληροφοριών από τον δημόσιο τομέα,
- γ) προώθηση της πολυγλωσσίας του ψηφιακού περιεχομένου στα παγκόσμια δίκτυα και αύξηση των εξαγωγικών ευκαιριών για τις ευρωπαϊκές εταιρίες περιεχομένου, ιδίως δε για τις ΜΜΕ, μέσω της γλωσσικής προσαρμογής,
- δ) συμβολή στην επαγγελματική, κοινωνική, και πολιτιστική ανάπτυξη των πολιτών της ΕΕ και διευκόλυνση της οικονομικής και κοινωνικής ένταξης των πολιτών των υποψήφιων κρατών μελών στην κοινωνία των πληροφοριών.

1.4. Το πρόγραμμα θα έχει πενταετή διάρκεια (από το 2001 έως και το 2005) και προβλέπει επενδύσεις συνολικού ύψους 150 εκατ. ευρώ. Για 15 χώρες και 5 έτη, αυτό σημαίνει δύο εκατ. ευρώ ετησίως, δηλαδή ένα εκατ. ευρώ ετησίως κατά μέσον όρο για καθεμία από τις δύο κύριες γραμμές δράσης.

1.5. Ενόψει αυτού του προϋπολογισμού και στο πλαίσιο του ευρύτερου προγράμματος eEurope, οι στρατηγικοί στόχοι που αναφέρονται στο σημείο 1.3 ανωτέρω ενδέχεται να είναι υπερβολικά φιλόδοξοι. Παρόλα αυτά, η ΟΚΕ πιστεύει ότι το πρόγραμμα θα παράσχει σημαντική συμβολή στην ευρύτερη πρωτοβουλία eEurope και ζητεί, ως εκ τούτου, από το Συμβούλιο να μεριμνήσει ώστε να της διατεθεί επαρκής χρηματοδότηση.

2. Σύνοψη του προγράμματος — Κύριες γραμμές δράσης

2.1. Οι πόροι θα κατανεμηθούν σε τρεις κύριες γραμμές δράσης. Κάθε πρόγραμμα θα συνοδεύεται από συγκεκριμένους στόχους.

2.2. *Ενίσχυση της αξιοποίησης των πληροφοριών του δημόσιου τομέα — 75 εκατ. ευρώ*

2.2.1. Στις απαντήσεις στην Πράσινη Βίβλο για τις πληροφορίες του δημόσιου τομέα τονίστηκε η ανάγκη πειραματισμών με συγκεκριμένες συμπράξεις δημόσιου/ιδιωτικού τομέα. Κατ' αρχάς, θα ενθαρρυνθούν τα πειραματικά σχέδια που συνενώνουν δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς για την εκμετάλλευση πληροφοριών του δημόσιου τομέα με ευρωπαϊκό ενδιαφέρον και εμβέλεια. Επιπροσθέτως των πειραματικών σχεδίων, θα ενθαρρυνθεί η

δημιουργία πανευρωπαϊκών συλλογών δεδομένων. Το ενδιαφέρον και η δέσμευση του ιδιωτικού τομέα θα έχουν αποφασιστική σημασία για τον τύπο των δεδομένων και τους τομείς που θα καλυφθούν.

2.2.2. Οι στόχοι που καθορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας μπορούν να καλύπτουν:

- τον αριθμό και την ποιότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών που βασίζονται σε πληροφορίες του δημόσιου τομέα, οι οποίες καθίστανται διαθέσιμες,
- την οικονομική δραστηριότητα και τον αριθμό των θέσεων απασχόλησης, οι οποίες σχετίζονται με τα νέα προϊόντα και τις νέες υπηρεσίες που βασίζονται στις πληροφορίες του δημόσιου τομέα,
- την ποιότητα και την ποσότητα των διασυνδέσεων που δημιουργούνται μεταξύ των οργανισμών του δημόσιου τομέα και των ιδιωτικών εταιρειών περιεχομένου,
- τη βελτίωση της διακρατικής συνεργασίας όσον αφορά τις πληροφορίες του δημόσιου τομέα (υιοθέτηση βέλτιστης πρακτικής από ολόκληρη την Ευρώπη),
- τη βελτίωση της πρόσβασης όλων των Ευρωπαίων πολιτών στις πληροφορίες του δημόσιου τομέα,
- τη βελτίωση της υποδομής των πληροφοριών του δημόσιου τομέα στις υποψήφιες προς ένταξη χώρες.

2.3. *Ενίσχυση της γλωσσικής και πολιτιστικής προσαρμογής — 60 εκατ. ευρώ*

2.3.1. Η υποστήριξη της γλωσσικής προσαρμογής των ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών θα αυξήσει τις εξαγωγικές δυνατότητες των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων περιεχομένου. Ταυτόχρονα, διευκολύνει την πρόσβαση όλων των Ευρωπαίων πολιτών στην κοινωνία των πληροφοριών. Η επαρκής στήριξη της πρόσβασης και της ανταλλαγής πολυγλωσσών και διαπολιτισμικών πληροφοριών είναι από τους βασικότερους παράγοντες που θα επιτρέψουν την ανάπτυξη ευρωπαϊκής μαζικής αγοράς προϊόντων και υπηρεσιών πληροφόρησης. Το πρόγραμμα θα στηρίξει δράσεις που στοχεύουν στην καθιέρωση στενότερης συνεργασίας των ευρωπαϊκών βιομηχανιών περιεχομένου και των γλωσσικών βιομηχανιών, αντισταθμίζοντας έτσι τον γλωσσικό κατακερματισμό των ευρωπαϊκών αγορών και ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα αμφοτέρων των τομέων σε παγκόσμιο επίπεδο. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στις ΜΜΕ και στις νεοσύστατες επιχειρήσεις, καθώς και στις λιγότερο διαδεδομένες γλώσσες της ΕΕ και σε γλώσσες πιθανών νέων κρατών μελών.

2.3.2. Οι στόχοι που καθορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας μπορούν να αφορούν:

- την επιτυχία και τη διεύρυνση των αγορών των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων περιεχομένου (ιδίως των ΜΜΕ) μέσω της γλωσσικής και πολιτιστικής προσαρμογής,

- την αύξηση του περιεχομένου στις γλώσσες των διαφόρων κρατών μελών στα παγκόσμια δίκτυα,
- την ανάπτυξη της γλωσσικής υποδομής (συμπεριλαμβανομένων των γλωσσικών βιομηχανιών και των βιομηχανιών ψηφιακού περιεχομένου), ιδίως δε της υποδομής που σχετίζεται με τις γλώσσες των υποψηφίων χωρών,
- την οικονομική δραστηριότητα και τον αριθμό των θέσεων απασχόλησης που δημιουργούνται μέσω των δραστηριοτήτων γλωσσικής προσαρμογής.

2.4. Υποστήριξη των παραγόντων της αγοράς — 10 εκατ. ευρώ

2.4.1. Προτείνεται να ενεργήσει η ΕΕ με τέτοιο τρόπο ώστε να δημιουργήσει μια γέφυρα επικοινωνίας ανάμεσα στις εταιρείες του τομέα ψηφιακού περιεχομένου και τους πιθανούς επενδυτές. Επιπροσθέτως, προβλέπεται επικέντρωση στην αποτελεσματικότητα και την απόδοση της εμπορίας δικαιωμάτων πολυμέσων και των διαδικασιών εκχώρησης των δικαιωμάτων εκμετάλλευσης.

2.4.2. Οι ποσοτικοί στόχοι μπορούν να αφορούν:

- τον αριθμό των νέων και ταχέως αναπτυσσόμενων επιχειρήσεων περιεχομένου και τη διευκόλυνση των επαφών τους με επενδυτές,
- τον αριθμό και την ποιότητα των διασυνδέσεων των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και των εταιρειών περιεχομένου,
- την οικονομική δραστηριότητα και τον αριθμό νέων θέσεων απασχόλησης που δημιουργούνται μέσω αυτών των διασυνδέσεων,
- τη συμβολή των προτύπων έργων με αντικείμενο την εκχώρηση των δικαιωμάτων εκμετάλλευσης πολυμέσων στην ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού συστήματος εκχώρησης δικαιωμάτων πολυμέσων, την οικονομική δραστηριότητα και τον αριθμό θέσεων απασχόλησης.

2.4.3. Στοιχευόμενος πληθυσμός θα είναι κυρίως οι προμηθευτές δραστηριοτήτων που σχετίζονται με το περιεχόμενο και τις γλώσσες στην αλυσίδα αξίας της πληροφόρησης. Στο πλαίσιο του προγράμματος, ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις ΜΜΕ και σε εταιρείες και ιδρύματα των υποψηφίων προς ένταξη χωρών.

3. Τα συμφέροντα που διακυβεύονται

3.1. Κατά την άποψη της ΟΚΕ, η γλωσσική και η πολιτιστική πολυμορφία της ΕΕ αποτελεί περιουσιακό στοιχείο.

3.2. Στόχος του προτεινόμενου προγράμματος είναι να συμβάλει στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος που θα ευνοεί τις επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και θα επιτρέπει την εμπορική εκμετάλλευση της ευρωπαϊκής δημιουργικότητας, της πολιτιστικής πολυμορφίας και των τεχνολογικών δυνατοτήτων. Η σχέση του προγράμματος αυτού με συναφή κοινοτικά προγράμματα παρουσιάζεται στο παράρτημα.

3.3. Η Επιτροπή εντοπίζει τον κίνδυνο για την υλοποίηση αυτού του στόχου στην ηγετική θέση των αμερικανικών εταιρειών στις ψηφιακές εφαρμογές, πράγμα που βρίσκει σύμφωνη την ΟΚΕ. Η μερίδα του λέοντος της υφιστάμενης κίνησης στο Διαδίκτυο ανήκει στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου εδρεύει η συντριπτική πλειοψηφία των ιστοθέσεων. Οι περισσότερες ιστοθέσεις λειτουργούν στην αγγλική γλώσσα και είναι εγκαταστημένες στις Ηνωμένες Πολιτείες. Από τις 100 ιστοσελίδες που δέχονται τις περισσότερες επισκέψεις, οι 94 είναι φυσικά εγκατεστημένες στις Ηνωμένες Πολιτείες.

3.4. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η ευκαιρία για τις ευρωπαϊκές βιομηχανίες περιεχομένου εξακολουθεί να υφίσταται. Γι' αυτό και είναι επείγουσα ανάγκη να προωθηθεί σήμερα αυτό το πρόγραμμα, πράγμα με το οποίο συμφωνεί η ΟΚΕ.

4. Ψηφιακό περιεχόμενο

4.1. Η Επιτροπή παρέχει τον ακόλουθο ορισμό των «βιομηχανιών περιεχομένου», ο οποίος είναι προφανώς εξαιρετικά ευρύς:

«Η βιομηχανία περιεχομένου αποτελείται από τις επιχειρήσεις που ασχολούνται με τη δημιουργία, την ανάπτυξη, τη συσκευασία και τη διανομή περιεχομένου: δεδομένων, κειμένων, ήχου, εικόνων ή οποιουδήποτε συνδυασμού των προηγούμενων με τη μορφή πολυμέσων, που παρουσιάζεται σε αναλογικό ή ψηφιακό μορφότυπο σε διάφορους τομείς όπως χαρτί, μικροφίλμ, μαγνητική ή οπτική αποθήκευση. Η βιομηχανία περιεχομένου περιλαμβάνει τους διάφορους τομείς των έντυπων εκδόσεων (εφημερίδες, βιβλία, περιοδικά, εκδόσεις εταιρειών) και των ηλεκτρονικών εκδόσεων (βάσεις δεδομένων σε απευθείας σύνδεση, υπηρεσίες φωνητικού κειμένου και κειμένου σε βίντεο, τηλεμοιοτυπία και υπηρεσίες βασισμένες σε CD, ψηφιακοί ευέλικτοι δίσκοι (Digital Versatile Disc — DVD), Internet World Wide Web, ψυχαγωγική εκπαίδευση [edutainment] καθώς και τις βιομηχανίες του οπτικοακουστικού τομέα (τηλεόραση, βίντεο, ραδιόφωνο, εγγραφές ήχου και κινηματογράφος).»

4.2. Για τους σκοπούς της παρούσας γνωμοδότησης, η ΟΚΕ υπογραμμίζει ορισμένες από τις πολυάριθμες κατηγορίες περιεχομένου στο Διαδίκτυο:

- Υπηρεσίες Διαδικτύου (ISP), στις οποίες ανήκουν βασικές δυνατότητες όπως το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail) και πιο προηγμένες που βασίζονται σε μηχανές αναζήτησης (search engines) και κατευθύνουν σε πλήρως εμπορικές πύλες.
- Ηλεκτρονικό εμπόριο (e-Commerce) με συνδέσεις επιχειρήσης με επιχείρηση και επιχείρησης με καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρηματικών συναλλαγών.

- Ηλεκτρονική διακυβέρνηση (e-Government) με συνδέσεις διοίκησης με διοίκηση (στο εσωτερικό της δημόσιας διοίκησης) (Δ:Δ), διοίκησης με επιχειρήσεις (e-procurement = ηλεκτρονικές προμήθειες) (Δ:Ε) και διοίκησης με πολίτη (άδειες, φόροι, κοινωνική ασφάλιση κ.λπ.) (Δ:Π).
- Κυβερνητικές πηγές ενημέρωσης: νομοθεσία, κανονισμοί, δημόσια μητρώα, εθνικές βιβλιοθήκες, μουσεία, γεωγραφικές πληροφορίες, δεδομένα για τον πληθυσμό και την απογραφή, μητρώα επιχειρήσεων κ.λπ. Σημαντική διάσταση εδώ θα είναι η δυνατότητα πρόσβασης στα αρχεία.
- Μη κυβερνητικές πηγές ενημέρωσης: επιχειρήσεις, ΜΚΟ, αθλητικοί σύλλογοι, πανεπιστήμια, μέσα ενημέρωσης, πρακτορεία ειδήσεων, χρηματιστήρια, επαγγελματικές οργανώσεις και σωματεία, επαγγελματικές γνώσεις π.χ. ιατρικές κ.λπ.
- Ψυχαγωγία: ανάπτυξη εκτεταμένων δυνατοτήτων παροχής οπτικοακουστικής ψυχαγωγίας: τηλεόραση, ταινίες, μουσική, παιχνίδια κ.λπ.
- Η εκπαίδευση που παρέχεται μέσω των δικτύων, ιδίως των ευρυζωνικών, έχει σημαντικές δυνατότητες τόσο για τα παιδιά όσο και για τους ενήλικους. Μία ιδιαίτερη δυνατότητα είναι η ενίσχυση της γνώσης γραφής, ανάγνωσης και αριθμητικής και η ευρεία διάδοση των νέων δεξιοτήτων και γνώσεων που απαιτούνται στην κοινωνία των πληροφοριών.
- Το περιεχόμενο που απευθύνεται στα παιδιά πρέπει να θεωρηθεί ειδική κατηγορία περιεχομένου του Διαδικτύου. Χρειάζονται ειδικά προγράμματα για την προστασία των παιδιών σ' αυτό το περιβάλλον. Τα παιδιά έχουν το χαρακτηριστικό ότι είναι δυνητικά οι πιο ικανοί χρήστες του Διαδικτύου. Είναι δυνητικοί χρήστες όλων των ανωτέρω υπηρεσιών για ενήλικους, αλλά αποτελούν χωριστούς τομείς σε χώρους όπως η εκπαίδευση, η ψυχαγωγία και οι αγορές. Επίσης, οι ανάγκες τους για ενημέρωση ενδέχεται να είναι μεγαλύτερες από των περισσότερων ενηλίκων.

4.3. Ο ενδεικτικός αυτός κατάλογος μας επιτρέπει να εξετάσουμε κατά πόσο επιτυγχάνει το παρόν πρόγραμμα τον στόχο του της τόνωσης της ανάπτυξης και της χρήσης ευρωπαϊκού ψηφιακού περιεχομένου στα παγκόσμια δίκτυα.

4.4. Από την ανωτέρω ανάλυση, είναι σαφές ότι η γραμμή δράσης που αφορά την ενίσχυση της αξιοποίησης των πληροφοριών του δημόσιου τομέα είναι χρήσιμη. Πράγματι, η ΟΚΕ έχει ήδη υποστηρίξει, σε πρόσφατη γνωμοδότησή της, την αξιοποίηση των πληροφοριών του δημόσιου τομέα⁽¹⁾. Η μετατροπή των

πληροφοριών του δημόσιου τομέα σε ψηφιακή μορφή, προσπελάσιμη από το ευρύ κοινό, είναι ένα πολύ μεγάλο εγχείρημα. Οποσδήποτε θα συμβάλει σημαντικά στον στόχο της διάθεσης ψηφιακού περιεχομένου στις εθνικές γλώσσες στο Διαδίκτυο. Αυτό είναι το ένα από τα δύο κύρια σκέλη του προγράμματος e-Content. Παρόλα αυτά, είναι μία μόνο από τις συνιστώσες της πλήρους εικόνας του ψηφιακού περιεχομένου που παρασχέθηκε στο σημείο 4.2 ανωτέρω.

4.5. Η χρηματοδότηση της συσκευασίας και της μετατροπής των κυβερνητικών πληροφοριών σε δεδομένα προσπελάσιμα μέσω του Διαδικτύου θα πρέπει να αποτελεί ευθύνη της κυβέρνησης και να πληρώνεται από την κυβέρνηση, εκτός και εάν είναι δυνατή κάποια εμπορική συμφωνία. Αυτή η εμπορική συμφωνία θα μπορούσε να περιλαμβάνει ένα τρίτο μέρος, που θα αναλάβει το κόστος της μετατροπής για σκοπούς αξιοποίησης. Πάντως, θα πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ των ουσιαστών πληροφοριών για την άσκηση των δημοκρατικών δικαιωμάτων των πολιτών, οι οποίες θα μπορούσαν να παρέχονται δωρεάν ή, ενδεχομένως, σε πολύ μειωμένη τιμή, και των πληροφοριών με εμπορικό χαρακτήρα, οι οποίες, επειδή πρέπει να είναι ευπρόσθετες, θα πρέπει να παρέχονται σε τιμή βασισμένη στο κόστος της εκτύπωσης, της ενημέρωσης, της ανύψωσης και της διαβίβασης των δεδομένων, λειτουργίες που μπορούν να τιμολογηθούν, διαφορετικά σε μια λογική τιμή αγοράς. Η ΟΚΕ αναμένει την πρόταση της Επιτροπής επ' αυτού του θέματος. Η πρόταση του προγράμματος για την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των κυβερνήσεων ενδέχεται να αποβεί πολύτιμη.

4.6. Η ΟΚΕ προτρέπει την Επιτροπή να αναλάβει σχέδια με στόχο τη διατήρηση της ροής και της συνεχούς βελτίωσης των κρατικών δεδομένων που διατίθενται σε απευθείας σύνδεση.

5. Ενίσχυση της προσαρμογής του γλωσσικού και πολιτιστικού περιεχομένου

5.1. Το πρόγραμμα της Επιτροπής έχει δύο κύρια στοιχεία:

- ενθάρρυνση νέων συνεργασιών και υιοθέτηση πολυγλωσσικών στρατηγικών μέσω της προώθησης νέων μορφών συνεργασίας ανάμεσα στις βιομηχανίες ψηφιακού περιεχομένου και τις γλωσσικές βιομηχανίες,
- ενίσχυση της γλωσσικής υποδομής, η οποία προϋποθέτει τη δημιουργία ενός ανοικτού πλαισίου που θα αποτελείται από τυποποιημένους και διαλειτουργικούς πολυγλωσσικούς πόρους, όπως, π.χ., ηλεκτρονικά λεξικά, θησαυροί, μεταφραστικές μνήμες και συλλογές ορολογίας.

5.2. Κατωτέρω παρέχεται μια αξιολόγηση του πεδίου εφαρμογής της γλωσσικής προσαρμογής ορισμένων πτυχών του γλωσσικού περιεχομένου στο Διαδίκτυο.

(1) ΕΕ C 169 της 16.6.1999.

5.2.1. Υπηρεσίες Διαδικτύου (ISP)

- α) Σε εθνικό επίπεδο, θα αποτελούσε έκπληξη εάν δεν υπήρχαν ήδη πάροχοι υπηρεσιών Διαδικτύου (ISP) στις εθνικές γλώσσες για την προώθηση του διαλόγου στην εθνική γλώσσα. Παρομοίως, οι πύλες πρέπει να παρέχουν στις εθνικές γλώσσες υπηρεσίες προσαρμοσμένες στις ανάγκες του χρήστη. Υπάρχουν σήμερα ενδείξεις ότι οι υπηρεσίες Διαδικτύου και οι πύλες στις εθνικές γλώσσες υπερτερούν ήδη των αγγλικών ιστοθέσεων στις χώρες της ΕΕ.
- β) Οι δυνατότητες δημιουργίας κάθε λογής νέων ομάδων ενδιαφερόντων θα βοηθήσουν να επιταχυνθεί η αποδοχή του Διαδικτύου από τους ιδιώτες.
- γ) Ο διεθνής διάλογος θα πραγματοποιείται, φυσικά, σε γλώσσες που κατανοούν και οι δύο πλευρές. Ο διάλογος αυτός θα πραγματοποιείται μεταξύ των χρηστών, ανεξάρτητα από τη γλώσσα του παρόχου υπηρεσιών (ISP).

5.2.2. Ηλεκτρονικό εμπόριο (e-Commerce)

- α) Οι εθνικές επιχειρήσεις που αναπτύσσουν ηλεκτρονική παρουσία, είτε εγχώρια είτε αλλοδαπή, επιλέγουν συνήθως τη γλώσσα των συνεργατών ή των πελατών τους. Το ίδιο ισχύει και για τις επιχειρηματικές συναλλαγές.
- β) Για τις διεθνείς επιχειρήσεις, οι παγκόσμιες συναλλαγές επιχείρησης με επιχείρηση πραγματοποιούνται στη γλώσσα που επικρατεί διεθνώς στον τομέα. Για τις συναλλαγές από επιχειρήσεων με καταναλωτές, οι δραστηριότητες πραγματοποιούνται στη γλώσσα του καταναλωτή σε κάθε χώρα.
- γ) Και οι δύο ανωτέρω περιπτώσεις παρέχουν δυνατότητες για τη γραμμή δράσης που αφορά τη γλωσσική προσαρμογή.

5.2.3. Ηλεκτρονική διακυβέρνηση (e-Government)

- α) Στο πλαίσιο και μόνο των υφιστάμενων κυβερνητικών δραστηριοτήτων, η μεγαλύτερη ευκαιρία ανάπτυξης της εθνικής γλώσσας στο Διαδίκτυο προέρχεται από τη δυνατότητα συναλλαγών τύπου Δ:Δ (διοίκησης-διοίκησης), Δ:Ε (διοίκησης-επιχειρήσεων) και Δ:Π (διοίκησης-πολιτών). Οι συναλλαγές Δ:Δ θα βελτιώσουν την επικοινωνία στο εσωτερικό της κρατικής μηχανής. Οι συναλλαγές Δ:Ε θα μειώσουν το κόστος των προμηθειών και θα ενθαρρύνουν όλους τους παράγοντες της αλυσίδας εφοδιασμού να χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο και την εθνική γλώσσα της διοίκησης. Οι συναλλαγές Δ:Π θα μειώσουν το κόστος των κρατικών υπηρεσιών, θα βελτιώσουν την ποιότητά τους και θα αυξήσουν τα κίνητρα των πολιτών να συνδεθούν με το Διαδίκτυο.
- β) Σε διεθνές επίπεδο, οι επιχειρήσεις που σχεδιάζουν συναλλαγές με εθνικές κυβερνήσεις ενδέχεται να υποχρεωθούν να χρησιμοποιήσουν την εθνική γλώσσα.

- γ) Οι κυβερνήσεις που επιθυμούν να λειτουργούν ή να συναλλάσσονται σε παγκόσμιο επίπεδο ενδέχεται να επιλέξουν πολλές γλώσσες. Στο πλαίσιο αυτό, θα είναι ενδιαφέρον να δούμε πώς αναπτύσσεται η γλωσσική στρατηγική της ΕΕ στην επικοινωνία των κρατών μελών μεταξύ τους και με τα θεσμικά όργανα.
- δ) Η ηλεκτρονική δημοκρατία (e-democracy) απαιτεί ευρεία διείσδυση του Διαδικτύου. Θα ήταν ένα δυνητικά θετικό παράπλευρο αποτέλεσμα του φάσματος των προγραμμάτων που συνιστώνται εδώ.

5.2.4. Κυβερνητικές πηγές ενημέρωσης

- α) Αυτή είναι μία από τις γραμμές δράσης του προγράμματος της Επιτροπής. Είναι ουσιαστικό στοιχείο της ανάπτυξης των εθνικών γλωσσών στο Διαδίκτυο, αλλά οπωσδήποτε δεν είναι το μοναδικό στοιχείο.
- β) Σε γενικές γραμμές, οποιοσδήποτε αλλοδαπός επιδιώκει να ερευνησει εθνικές κρατικές πηγές δεδομένων θα πρέπει να είναι προετοιμασμένος να χρησιμοποιήσει την εθνική γλώσσα. Η μετάφραση δεν φαίνεται να αποτελεί προτεραιότητα, αν και οι έρευνες με λέξεις-κλειδιά θα ήταν χρήσιμες.
- γ) Η γλωσσική προσαρμογή θα ασκήσει τον μεγαλύτερό της αντίκτυπο στις πανευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων.

5.2.5. Μη κυβερνητικές πηγές ενημέρωσης

- α) Οι οργανισμοί με δεδομένα γενικού ενδιαφέροντος θα προωθήσουν τους δικούς τους οργανωτικούς στόχους με τη διάθεση των πληροφοριών τους σε απευθείας σύνδεση. Τούτο ισχύει, για παράδειγμα, για αθλητικούς συλλόγους ή για επιχειρήσεις, ΜΚΟ, επαγγελματικές οργανώσεις, κ.λπ.
- β) Όπου οι οργανισμοί αυτοί διαθέτουν διεθνές κοινό, κατά πάσα πιθανότητα θα παρέχουν και μετάφραση. Η γραμμή δράσης θα μπορούσε να υποστηρίξει αυτές τις δραστηριότητες.

5.2.6. Ψυχαγωγία

- α) Υπάρχει δεδομένο κοινό για την ψυχαγωγία στις εθνικές γλώσσες, όπως αποδεικνύεται από την επιτυχία της εθνικής τηλεόρασης.
- β) Υπάρχουν δυνατότητες πολυκρατικής εκμετάλλευσης των εθνικών τηλεοπτικών και κινηματογραφικών παραγωγών στις σημαντικότερες ευρωπαϊκές γλώσσες. Οι προτιμήσεις των πολιτών της ΕΕ όσον αφορά τη δεύτερη γλώσσα ενδέχεται να μεταβληθούν σημαντικά με την ένταξη των υποψηφίων χωρών.
- γ) Υπάρχει σημαντικό κοινό για εξαγωγές ψυχαγωγικού περιεχομένου. Η γλώσσα είναι σημαντικός παράγοντας για την επιτυχία του ψυχαγωγικού περιεχομένου στο εξωτερικό.

5.2.7. Εκπαίδευση

Το Διαδίκτυο μπορεί εύκολα να χρησιμοποιηθεί, μεταξύ άλλων, για τη διδασκαλία ξένων γλωσσών σε μαθητές κάθε ηλικίας.

5.2.8. Περιεχόμενο που απευθύνεται στα παιδιά

- α) Η σημασία των ιστοθέσεων υποδειγματικού χαρακτήρα στις εθνικές γλώσσες πρέπει να υπογραμμισθεί με ιδιαίτερη έμφαση. Υπάρχουν σημαντικές ευκαιρίες για μετάφραση επιτυχημένων ευρωπαϊκών παιδικών ιστοθέσεων για τις αγορές όλων των κρατών μελών. Οι γλωσσικές και οι πολιτισμικές διαστάσεις είναι σημαντικές.
- β) Είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τα παιδιά να διατίθενται εθνικές πηγές πληροφοριών σε απευθείας σύνδεση (π.χ. λεξικά, βιβλιοθήκες, εγκυκλοπαιδείες κ.λπ.). Εξ ορισμού, οι πηγές αυτές πρέπει να διατίθενται στην εθνική γλώσσα.
- γ) Δεν πρέπει να υποτιμούμε το ενδιαφέρον των παιδιών για τη διεθνή διάσταση του Διαδικτύου, ούτε τα γλωσσικά προσόντα τους. Τα παιδιά νιώθουν ακαταμάχητη έλξη για την παγκόσμια επικοινωνία σε παγκόσμιες γλώσσες και θα πρέπει να ενθαρρύνονται σε αυτό.

5.3. Τα κυριότερα θέματα που προκύπτουν από την ανωτέρω ανάλυση είναι:

- η διατήρηση της γλωσσικής και πολιτιστικής πολυμορφίας στα κράτη μέλη,
- η εξάλειψη των γλωσσικών φραγμών για το εμπόριο και τις ανθρώπινες συναλλαγές, έτσι ώστε να προαχθεί η εκτίμηση και η απόλαυση της πολύμορφης ευρωπαϊκής πολιτισμικής και γλωσσικής κληρονομιάς σε όλη την ΕΕ και
- η προαγωγή του ευρωπαϊκού ψηφιακού περιεχομένου στα παγκόσμια δίκτυα.

5.4. Η αντιμετώπιση αυτών των θεμάτων εξαρτάται κατά πρώτο λόγο από την παρουσία πλούσιων εθνικών γλωσσικών «νησίδων», όπου όλες οι πτυχές της εθνικής ζωής είναι διαθέσιμες στην εθνική γλώσσα. Στον κόσμο του ψηφιακού περιεχομένου, τούτο σημαίνει ένα ολοκληρωμένο συμπλήρωμα ψηφιακού περιεχομένου στην εθνική γλώσσα. Σε αυτό το περιεχόμενο θα πρέπει να έχει πρόσβαση και η παγκόσμια Διασπορά ευρωπαίων υπηκόων.

5.5. Οι νησίδες αυτές πρέπει να συνδεθούν με γέφυρες. Τέτοιες γέφυρες υπάρχουν σήμερα εκτός του Διαδικτύου. Πολλοί πολίτες είναι πολύγλωσσοι και απολαμβάνουν τη λογοτεχνία, το θέατρο και την όπερα σε πολλές ευρωπαϊκές γλώσσες. Το Διαδίκτυο δεν δημιουργεί φραγμούς στον υπάρχοντα αυτό διάλογο. Η πρόκληση για την ΕΕ είναι η χρήση του Διαδικτύου για την οικοδόμηση ακόμη καλύτερων γεφυρών.

5.6. Μια σημαντική πτυχή της γλωσσικής προσαρμογής είναι η διάθεση των επιχειρήσεων και άλλων οργανισμών που σκοπεύουν να χρησιμοποιήσουν το Διαδίκτυο να προσεγγίσουν πελάτες. Είναι σαφές ότι θα κοστίζει λιγότερο να δημιουργηθεί εξαρχής μια ιστοθέση με πολυγλωσσική πρόσβαση παρά να μετατραπεί εκ των υστέρων μια μονόγλωσση σε πολύγλωσση. Η ΟΚΕ ενθαρρύνει τα πρότυπα σχέδια σε αυτόν τον τομέα.

5.7. Όσον αφορά τη γλωσσική προσαρμογή, υπάρχουν οι εξής στόχοι:

- α) διαθεσιμότητα «ψηφιακού περιεχομένου» στις εθνικές γλώσσες,
- β) διαθεσιμότητα «ψηφιακού περιεχομένου» στις εθνικές γλώσσες στα παγκόσμια δίκτυα,
- γ) και οι δύο ανωτέρω περιπτώσεις με ιδιαίτερη εστίαση στις υποψήφιες χώρες.

Η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων του 5ου προγράμματος-πλαίσιο για την ΕΤΑ⁽¹⁾ θα αποτελέσει επίσης σημαντικό τμήμα της γραμμής δράσης. Και πάλι, βλέποντας την εμβέλεια αυτής της γραμμής δράσης, πρέπει να ανησυχήσουμε για τη σπανιότητα των πόρων.

6. Επίτευξη των στρατηγικών στόχων του προγράμματος

6.1. Οι στρατηγικοί στόχοι του προγράμματος παρέχονται στο σημείο 1.3.

6.1.1. Δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την εμπορία, τη διανομή και τη χρήση του ευρωπαϊκού ψηφιακού περιεχομένου στα παγκόσμια δίκτυα

Κατά την άποψη της ΟΚΕ, το πρόγραμμα πιθανότατα θα αρχίσει να δημιουργεί ευνοϊκές συνθήκες, αλλά, δεδομένων των λιγοστών διαθέσιμων πόρων, ίσως να μην προχωρήσει αρκετά.

6.1.2. Ενίσχυση της χρήσης των δυνατοτήτων του ευρωπαϊκού ψηφιακού περιεχομένου, ιδίως δε των πληροφοριών του δημόσιου τομέα

Το πρόγραμμα θα ασχοληθεί ιδιαίτερα με τον τομέα των πληροφοριών του δημόσιου τομέα. Δεδομένου του τεράστιου δυναμικού των πληροφοριών του δημόσιου τομέα, η ΟΚΕ είναι ενθουσιασμένη με τη φιλοδοξία αυτών των εξελίξεων.

6.1.3. Προώθηση της πολυγλωσσίας του ψηφιακού περιεχομένου στα παγκόσμια δίκτυα

(¹) Γνωμοδότηση της ΟΚΕ σχετικά με τα ειδικά προγράμματα του 5ου προγράμματος-πλαίσιο για την ΕΤΑ (1998-2002): ΕΕ C 407 της 28.12.1998, σ. 123-159.

Στον βαθμό που ο στόχος αυτός αφορά εθνικές γλώσσες για εθνικό κοινό, το πρόγραμμα θα έχει αναμφίβολα απήχηση. Η απόκτηση διεθνούς κοινού σε διεθνείς γλώσσες ίσως να είναι πιο δύσκολο να επιτευχθεί.

Αύξηση των εξαγωγικών ευκαιριών για τις ευρωπαϊκές εταιρίες περιεχομένου, ιδίως δε για τις ΜΜΕ, μέσω της γλωσσικής προσαρμογής.

Αυτή είναι μια πολύ σημαντική πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ. Αναμένεται να οδηγήσει σε καινοτομίες και δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

6.1.3.1. Συνεισφορά στην επαγγελματική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη των πολιτών της ΕΕ

Διευκόλυνση της οικονομικής και κοινωνικής ένταξης των πολιτών των υποψηφίων κρατών μελών στην κοινωνία των πληροφοριών.

- α) Για να επιτευχθούν αυτοί οι δύο στρατηγικοί στόχοι, είναι απαραίτητο να διατίθεται το σύνολο του περιεχομένου που περιγράφεται στο σημείο 5.2. Προς τούτο απαιτούνται, ειδικότερα, πάροχοι υπηρεσιών Διαδικτύου (ISP) στις εθνικές γλώσσες και πλήρης ψηφιοποίηση του επαγγελματικού, κοινωνικού και πολιτιστικού περιεχομένου στις σχετικές ιστοθέσεις.
- β) Το πρόγραμμα που προτείνει η Επιτροπή μπορεί να συμβάλει στην ενδάρρυνση της δημιουργίας εθνικών ιστοθέσεων τόσο στα κράτη μέλη όσο και στις υποψήφιες χώρες. Από αυτήν την άποψη, μπορεί να είναι αξιόλογη πρωτοβουλία και χαίρει της υποστήριξης της ΟΚΕ. Ωστόσο, η κλίμακα της διατιθέμενης κοινοτικής χρηματοδότησης σημαίνει ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να παράσχουν τους περισσότερους από τους αναγκαίους πόρους.

Βρυξέλλες, 29 Νοεμβρίου 2000.

7. Συμπεράσματα

7.1. Αποδείχτηκε ήδη ότι η χρηματοδότηση επιτρέπει δαπάνες 1 εκατ. ευρώ ετησίως κατά μέσον όρο σε καθένα από τα 15 κράτη μέλη για καθένα από τα 5 έτη του προγράμματος. Για να έχει κάποιον αντίκτυπο, η στήριξη αυτή θα πρέπει να είναι άκρως αποτελεσματική και στοχοθετημένη.

7.2. Η χρηματοδότηση μπορεί να στηρίξει μόνο τις προ-παρασκευαστικές εργασίες στις υποψήφιες χώρες. Θα χρειαστούν, επομένως, και άλλες πηγές εσόδων.

7.3. Η γραμμή δράσης που αφορά το ψηφιακό περιεχόμενο, με την επικέντρωσή της στις πληροφορίες του δημόσιου τομέα, παρέχει τη δυνατότητα να δημιουργηθεί ένα θησαυροφυλάκιο πληροφοριών για τις κυβερνήσεις της ΕΕ, τα εμπορικά συμφέροντα και τους πολίτες.

7.4. Η βελτίωση της γλωσσικής και της πολιτιστικής προσαρμογής παρέχει στη βιομηχανία περιεχομένου ένα ευπρόσδεκτο κίνητρο να αξιοποιήσει τα πολιτιστικά και τα εθνικά δυνατά μας σημεία. Επίσης, διευκολύνει τη συμμετοχή των Ευρωπαίων πολιτών στην κοινωνία των πληροφοριών.

7.5. Η ΟΚΕ υποστηρίζει θερμά τις κύριες γραμμές δράσης του προγράμματος. Πιστεύει ότι είναι καλά σχεδιασμένες και στοχοθετημένες και ότι η σημασία τους για την οικογένεια των ευρωπαϊκών εθνών είναι τεράστια. Ωστόσο, αναπόφευκτα θα χρειαστούν περισσότερα κονδύλια.

7.6. Από μόνο του, το πρόγραμμα δεν μπορεί να εκπληρώσει τους στρατηγικούς στόχους που έχουν τεθεί για αυτό. Μπορεί, όμως, να συμβάλει στην ανάπτυξη αυτών των στρατηγικών ως τμήμα της πρωτοβουλίας eEurope 2002.

Ο Πρόεδρος

της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Göke FRERICHS